

Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan vi sikrer en god balance mellem ønsket om fremtidig selvstændighed og Grønlands aktuelle status som en del af Rigsfællesskabet med Færøerne og Danmark.

(Medlem af Inatsisartut Randi Vestergaard Evaldsen, Demokraterne)

Svarnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Selvstændighed, Udenrigsanliggender og Landbrug)

Naalakkersuisut takker for det fremsatte forslag til forespørgselsdebat.

Indledningsvis skal Naalakkersuisut gøre opmærksom på bestemmelserne i selvstyreloven i spørgsmålet om Grønlands status inden for rigsfællesskabet, tydeligt beskriver, hvilke kompetencer Grønland har og hvilket ansvar Danmark har. § 21 i selvstyreloven beskriver endvidere, at en beslutning om selvstændighed for Grønland alene kan tages af det grønlandske folk.

I henhold til koalitionsaftalen er der enighed om at skabe større stabilitet, ikke kun i det politiske samarbejde i Inatsisartut og Naalakkersuisut, men også at skabe øget lighed i samfundet og stabile rammer for udvikling af de politiske løsninger. Der er bred enighed om at arbejde for større lighed i befolkningens levevilkår og dermed skabe mere lige vilkår, uanset hvor i landet befolkningen lever.

Naalakkersuisut har derfor iværksat arbejdet med reformer, der samlet skal føre landet i retning af en selv bærende økonomi. I det hele taget arbejder Naalakkersuisut med mange reformtiltag, som til sammen sigter på etablering af et langvarigt bæredygtigt grundlag for samfundets udvikling.

Som prioriterede reformmål har Naalakkersuisut peget på følgende områder: Reform af offentlig hjælp og Socialreform (Børn og Unge), Fiskerireform, Skatte- og afgiftsreform på inkassoområdet, Boligreform, uddannelsesreform og jobskabelse. Naalakkersuisut har nedsat en administrativ styregruppe, der sikrer månedlige status på reformprogrammet, således at Naalakkersuisut er ajour med fremdriften.

I den forbindelse kan blandt andet fremhæves de omfattende uddannelsesreformer, der arbejdes på, og indsatsen for jobskabelse og sikring af en tilknytning til arbejdsmarkedet, der er så vigtig for folks sociale og menneskelige situation. Der er allerede blevet uddannet mange borgere herhjemme og udenfor vort land, men vi skal give muligheden for, at endnu flere kan tage en kompetencegivende uddannelse. For Naalakkersuisut er det væsentligt, at vejen frem mod selvstændighed hviler på udvikling af en selv bærende og holdbar økonomi. I den forbindelse er det også vigtigt at fastholde en ansvarlig finanspolitik, hvor de fremadrettede investeringer i mennesker og infrastruktur er indbygget.

Det er Naalakkersuisuts politik at prioritere det enkelte menneskes muligheder for at udvikle sig og leve i et bæredygtigt samfund. Som et led i denne indsats skal nærdemokratiet styrkes og beslutningskompetencer skal højnes inden for det igangsatte arbejde, således at ansvaret for rettigheder og pligter for lokalt ejerskab.

Det er vigtigt, at reformer og indsatser inden for de forskellige sektorer og områder har langsigtede mål. Vi skal sikre en yderligere tværgående koordinering, brug af videns baserede indsatser, som bygger på viden og erfaringer, og jævnlig evaluering inden for alle væsentlige sektorer i samfundet for at sikre en bæredygtig udvikling, en mere selv bærende økonomi og en øget selvstændighed.

Naalakkersuisut er derfor ved at undersøge nærmere, hvad det vil kræve af ressourcer at overtage de sagsområder, der fortsat varetages af den danske stat.

Som nævnt handler selvstændighed ikke kun om økonomi, det handler også om at sætte fokus på identitet, kultur og følelser. Det er vigtigt, at vi debatterer, hvad det er, vi vil opnå, og hvordan vi vil nå vores mål. Vi skal kunne debattere også ømtålelige emner på en ordentlig måde, hvor vi respekterer hinandens meninger og forskelligheder.

Et stærkt samarbejde mellem Grønland og Danmark forudsætter ligestilling, herunder gensidig inddragelse og udveksling af informationer. Vi er enige om, at en høj grad af koordination mellem vores myndigheder er en forudsætning for, at vi i fællesskab kan finde løsninger, også på vanskelige sager, herunder sager med vores internationale samarbejdspartnere.

Vi må fortsat have som det overordnede fælles mål for vores arbejde, at samfundet udvikles til et stærkt samfund, uddannelsesmæssigt og socialt, med en sund og langsigtet bæredygtig økonomi, således at en stillingtagen til politisk selvstændighed får et reelt grundlag, den dag man ønsker at træffe et valg.

Derfor fastholder Naalakkersuisut, at vi arbejder målrettet for at nå vores politiske mål, i et troværdigt samarbejde med vores omgivelser.

Med disse bemærkninger ser Naalakkersuisut frem til forespørgselsdebatten.